

Handleiding Les 1: Welk lego-beeld wil jij op school?

Vooraf

Deze schrijfles is dit jaar de vierde waarin leerlingen oefenen in het genre *overtuigen*. Het is een *oefenles* waarin leerlingen oefenen met de strategie voor het schrijven van een overtuigende tekst.

Overtuigen	ervaarles
	instructieles
	oefenles 1
	oefenles 2
	oefenles 3

Nieuwsbegriponderwerp

Deze les sluit aan bij het Nieuwsbegriponderwerp 'Lego Expo'. De leerlingen kiezen uit de catalogus van de maker van de lego-sculpturen, Nathan Sawaya, het beeld dat ze in de school willen hebben. Ze schrijven daarvoor een overtuigende brief aan de directeur.

Schrijftaak

De oefenles bestaat uit twee lessen.

1. In les 1 bereiden de leerlingen hun schrijftaak, de overtuigende brief, uitgebreid voor. Ze doen dit niet zoals meestal schriftelijk, maar helemaal mondeling door argumenten uit te wisselen in een groepje. U verzamelt daarna de argumenten op het bord en de leerlingen schrijven de eerste versie van hun brief.
2. In les 2 beoordelen leerlingen de geschreven teksten van henzelf en van elkaar met de inmiddels bekende slakkenformulieren. Daarna herschrijven ze hun brieven en volgt de afronding van de les, inclusief een plan hoe de brieven aan de directeur aan te bieden.

Vorbereiding

- Lees vooraf beide lessen door. In beide lessen zet u iets op het digibord.

Materiaal

- Voor de leerlingen: opdrachtblad 1.
- Losse schrijfblaadjes (voor in de schrijfmap) of schrijfschrift.
- Voorbeelden uit de catalogus van Nathan Sawaya: kijk op www.pinterest.com/nieuwsbegrip/kunst-van-lego/.

OPDRACHT 1 Wat voor tekst schrijf je? Een overtuigende tekst.

1. Blik terug op de Nieuwsbegriples over de Lego Expo. Wat vinden ze van de lego-beelden? Zouden ze zelf zo'n beeld willen hebben? Zou het leuk zijn om zo'n beeld op school te hebben? Laat de 'catalogus' van Nathan Sawaya op het [Nieuwsbegrip Pinterestbord](#) zien.
2. Leg de volgende situatie voor: als onze school nu eens zo'n beeld aan zou schaffen, en alle leerlingen mogen daarover meebeslissen? Ze mogen daarvoor een brief schrijven aan de directeur welk beeld het moet worden.
3. Bespreek met de leerlingen: wat voor een brief zou dat moeten zijn? Welke strategie hoort daarbij? Laat de leerlingen eventueel kiezen uit BEVERS, SLAK en VOGELS, maar laat hen zo veel mogelijk zelf tot de conclusie komen: een overtuigende tekst die je schrijft met de SLAK-strategie.

4. Laat de leerlingen individueel de strategie opschrijven bij opdracht 1. Daarna mogen ze vergelijken met hun schrijfmaatje of ze hetzelfde hebben.
5. Herhaal voor alle leerlingen nog een keer duidelijk de strategie. (Beschrijf de **S**ituatie; **L**aat je mening horen; Geef een **A**rgument; Eindig met een **K**lapper).

Vorbereiden van je overtuigende tekst

Vertel de leerlingen: ze mogen zelf een beeld uitkiezen om hun brief over te schrijven. Wat is belangrijk in je brief? Denk nog eens aan de SLAK-strategie. Waarmee kun je de directeur (de lezer) overtuigen? Met goede argumenten. Leg uit dat de leerlingen met zijn allen goede argumenten gaan bedenken. Dat doen ze zo:

1. Ze gaan zitten in groepjes van vier (2 x 2 schrijfmaatjes).
2. Elke leerling kiest een favoriet beeld.
3. Twee leerlingen vertellen aan elkaar waarom zij voor een bepaald beeld hebben gekozen. De andere twee luisteren goed en schrijven alle argumenten die ze horen op.
4. Daarna doen ze hetzelfde omgekeerd.

Om de bedoeling goed duidelijk te maken, kunt u het eerst door een groepje voor laten doen.

Inventariseren op het bord

Geef de groepjes beurten om te vertellen welke argumenten ze willen gebruiken. Zet alle argumenten op het bord. Bespreek met de leerlingen wat goede argumenten zijn:

- Zou de directeur het ook een goed idee vinden?
- Wat zullen de ouders ervan vinden?
- Zullen ook de kleuters het mooi vinden?
- Past het beeld in de gang?

OPDRACHT 2 Je overtuigende brief schrijven

1. Laat de leerlingen hun schrijfblaadje of schrift nemen en leg uit dat ze nu de brief gaan schrijven. Wie wil nog een keer de strategie noemen?
2. Vraag de leerlingen wie nog weet hoe je een brief begint (aanhef) en afsluit. Dit hebben ze geleerd in de les van week 11 (Welke plek in de buurt moet opgeknapt worden?). Weten ze het niet goed meer, laat dan het voorbeeld achter aan deze handleiding zien (digibord).

Wijs ook op het uitlegblokje met de verbindende woorden. (*Want, Een ander argument is, De belangrijkste reden is, Dus.*)

3. Geef de leerlingen 15 à 20 minuten om de brief te schrijven. Wijs erop dat het begin, de situatie al gegeven is.

Afronding

Maak afspraken over het bewaren van de brieven en vertel de leerlingen dat ze in les 2 hun brieven zo goed mogelijk gaan maken.

Handleiding Les 2: Een overtuigende brief schrijven aan de directeur

Materiaal

- Voor de leerlingen: opdrachtblad 2 inclusief slakkenformulieren.
- Losse schrijfblaadjes (voor in de schrijfmap) of schrijfschrift.

Vooraf

Opdrachten printen, inclusief de vier slakkenformulieren: elke leerling heeft ze alle vier nodig.

OPDRACHT 3 Test je tekst: elkaars brieven lezen

De leerlingen werken weer in de groepjes van vier.

1. Bespreek kort met de leerlingen wat ze in les 1 gedaan hebben en leg uit dat ze nu zelf gaan controleren of hun brief goed geschreven is. Dit doen ze met het slakkenformulier dat ze al eens eerder gebruikt hebben.
2. Eerst vullen ze het slakkenformulier in voor hun eigen brief.
3. Daarna geven ze de brief aan een groepsgenoot die ook het slakkenformulier bij die brief invult. Daarna gaat de brief naar het derde en vierde groepslid. Op deze manier krijgt elke brief vier ingevulde slakkenformulieren.

OPDRACHT 4 Herschrijven: je overtuigende brief verbeteren

De leerlingen schrijven nu een definitieve versie van hun brief. Ze gebruiken hierbij de ingevulde slakkenformulieren. Laat de leerlingen ook taalfouten en spelfouten verbeteren.

Brieven afronden en overhandigen

Laat de leerlingen die dit willen hun brief voorlezen aan de klas. Spreek af wanneer ze de brieven aan de directeur zullen overhandigen. Hij/zij kan de meest overtuigende brief aanwijzen!

OPDRACHT 5 Terugkijken: het schrijven bespreken

Laat twee of drie leerlingen vertellen: wat vinden ze het belangrijkste dat ze geleerd hebben vandaag?

Laat daarna de leerlingen de vragen op het opdrachtblad beantwoorden.

Afronding

Laat de leerlingen de opdrachten en (een kopie van) hun brief opbergen in hun map. Geef de leerlingen een compliment voor hun inzet.

Verschillen in de lessen tussen niveau A en B

	B	A
Situatie	Leerlingen beschrijven zelf de situatie.	De situatie wordt gegeven door de leerkracht.
Argumenten	Leerling geeft minstens 3 argumenten.	Leerling geeft 2 argumenten (meer mag uiteraard ook)
Voorbeeldbrief	Geen steun bij inleiding (situatie).	Steun bij inleiding (situatie).
Opdrachtblad		Eenvoudigere instructies

Rubrics

Situatie	4	3	2	1
Hoe duidelijk is de situatie beschreven?	De aanleiding voor de brief (de school mag een lego-beeld uitzoeken) is goed en helder beschreven.	De aanleiding voor de brief (de school mag een lego-beeld uitzoeken) is redelijk beschreven. De situatie roept nog een enkele vaag op	De aanleiding voor de brief (de school mag een lego-beeld uitzoeken). is wel beschreven, maar vaag of onduidelijk.	De aanleiding voor de brief is niet beschreven. Het is voor de lezer niet duidelijk waarom hij de brief krijgt.

Mening	4	3	2	1
Wordt de mening goed weergegeven?	De tekst geeft de mening helder weer, het is duidelijk om welk beeld het gaat.	De mening wordt goed weergegeven, maar het beeld zou nog wat duidelijker beschreven kunnen worden.	De mening is niet duidelijk, er staat niet duidelijk in om welk beeld het gaat.	De mening ontbreekt, er staat niet in om welk beeld het gaat.

Argumenten 1	4	3	2	1
Worden er genoeg argumenten gegeven?	De tekst bevat ten minste drie argumenten.	De tekst bevat tenminste twee argumenten.	De tekst bevat één argument.	De tekst bevat geen enkel argument.

Argumenten 2	4	3	2	1
Worden er goede argumenten gegeven?	De tekst bevat overtuigende en heldere argumenten.	Het merendeel van de argumenten is overtuigend en helder.	Een enkel argument is overtuigend en helder.	Geen enkel argument is overtuigend of helder.

Opbouw	4	3	2	1
Heeft de tekst een logische volgorde?	De brief begint met een uitleg van de situatie, daarna volgt de mening. De mening wordt onderbouwd met argumenten. De tekst is duidelijk en samenhangend. Er is een duidelijk slot met een klapper van een zin.	In de brief zijn situatie, mening, argumenten en slot te herkennen, maar de tekst is nog niet helemaal duidelijk of samenhangend.	In de brief zijn mening en argumenten te herkennen. De situatie en/of het slot ontbreekt. De tekst heeft weinig samenhang.	In de brief zijn geen mening en argumenten te herkennen. Er is geen duidelijke samenhang.

Formulering	4	3	2	1
Worden signaalwoorden gebruikt?	Signaalwoorden worden waar mogelijk gebruikt en juist toegepast.	Hier en daar signaalwoorden, meestal juist toegepast.	Een aantal signaalwoorden, (soms) niet goed toegepast.	Geen of een enkel signaalwoord.

Taalverzorging	4	3	2	1
Klopt de zinsbouw en de spelling?	De zinnen lopen goed en de woorden zijn goed geschreven.	De zinnen lopen goed. Sommige woorden zijn niet goed geschreven.	De meeste zinnen lopen goed. Sommige woorden zijn nog niet goed geschreven.	Veel zinnen lopen nog niet goed en veel woorden zijn nog niet goed geschreven.

Volgende pagina: bijlage I met de voorbeeldbrief

Mevr. B. de Bouwer
Postbus 2510
9000 AB Billund

Billund, 10 juni 2014

Beste juf/meester,

Ik ben Erik en ik heb gehoord dat we een lego-beeld mogen kiezen voor school. Ik heb wel een idee welk beeld dat moet worden. Het is en ik zal vertellen waarom ik dat vind..

Mijn mening is dat

Want

Een ander argument is

De belangrijkste reden is

Dus

Met vriendelijke groeten,

Erik

OBS De Regenboog
Stationsstraat 134
9010 CD Billund